

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1957

Vyhlásené: 28.11.1957 Časová verzia predpisu účinná od: 13.12.1957 do: 28.02.1973

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

60

Vyhláška ministra zahraničných vecí z 2. septembra 1957

o Dohovore medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky

Medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou bol v Prahe 25. januára 1957 dojednaný Dohovor o spolupráci na poli sociálnej politiky so Záverečným protokolom.

Národné zhromaždenie prejavilo s Dohovorom a jeho Záverečným protokolom súhlas 18. apríla 1957 a prezident republiky ho ratifikoval 21. júna 1957. Ratifikačné listiny boli vymenené v Sofii 24. júla 1957.

Podľa svojho článku 17 nadobúda Dohovor účinnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po výmene ratifikačných listín, t. j. 1. augustom 1957.

České znenie tohto Dohovoru sa vyhlasuje v Prílohe zbierky zákonov.*)

Dňom, keď tento Dohovor nadobúda účinnosť, t. j. 1. augustom 1957, zrušuje sa podľa jeho článku 17 platnosť doterajšieho Dohovoru o spolupráci na poli sociálnej politiky a správy z 11. septembra 1948 a Dohovoru o sociálnom poistení z 1. apríla 1949 s výnimkou uvedenou v článku III Záverečného protokolu k tomuto Dohovoru.

David v. r.

DOHOVOR

medzi

Československou republikou

a

Bulharskou ľudovou republikou

o spolupráci na poli sociálnej politiky

Prezident Československej republiky a prezídium Ľudového zhromaždenia Bulharskej ľudovej republiky, vedení prianím ďalej prehĺbiť a rozšíriť vzájomný styk na poli sociálnej politiky v duchu priateľstva a spolupráce medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou, rozhodli sa uzavrieť na tento cieľ nový Dohovor.

Za tým účelom vymenovali za svojich splnomocnencov:

PREZIDENT ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

predsedu Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia

Evžena Erbana,

PREZÍDIUM ĽUDOVÉHO ZHROMAŽDENIA BULHARSKEJ ĽUDOVEJ REPUBLIKY

vedúceho Správy dôchodkov a sociálnej starostlivosti Ministerstva ľudového zdravia a sociálnej starostlivosti

Marina Dimitrova Geškova

a vedúceho Správy štátneho sociálneho poistenia Ústrednej rady odborov

Ivana Cvetkova Laleva,

ktorí vymenivší si svoje plnomocenstvá a zistivší ich v poriadku a náležitej forme, sa dohodli na týchto ustanoveniach:

I. Základné ustanovenia

Článok 1

Rozsah platnosti Dohovoru

(1) Obidve Zmluvné strany budú spolupracovať vo všetkých otázkach a na všetkých úsekoch sociálnej politiky, najmä na rozšírení a prehĺbení sociálneho pokroku tak vo svojich vlastných krajinách, ako i na poli medzinárodnom.

(2) Za tým cieľom obe Zmluvné strany budú podporovať na poli sociálnej politiky výmenu skúseností, všestranné vzájomné poznávanie, ako i spoluprácu medzi kompetentnými úradmi, inštitúciami, odborovými a inými organizáciami.

(3) Obe Zmluvné strany budú podporovať vzájomné návštevy organizované úradmi, inštitúciami, odborovými a inými organizáciami na poli sociálnej politiky.

(4) Obe Zmluvné strany budú podporovať vzájomnú zotavnú starostlivosť o deti, o mladistvých a o pracujúcich, vykonávanú štátom, odborovými alebo inými organizáciami.

Podrobnosti sa určia dohodou kompetentných ústredných úradov a orgánov oboch Zmluvných strán.

(5) Obe Zmluvné strany sa zaväzujú, že budú navzájom spolupracovať na úlohách medzinárodnej sociálnej služby, týkajúcej sa občanov oboch štátov, napr. pri pátraní po nezvestných, pri obstarávaní dokladov a podávaní správ, pri riešení jednotlivých otázok z oblasti osobných a rodinných pomerov atď.

(6) Tento Dohovor upravuje taktiež vzájomné vzťahy medzi obidvoma Zmluvnými stranami vo všetkých odvetviach sociálneho poistenia, ktoré sú alebo budú zavedené v niektorom z oboch štátov. Pokiaľ z tohto Dohovoru neplynie inak, platia jeho ustanovenia i pre penzijné nadlejšenie upravené osobitnými predpismi alebo zaručené zmluvne v súvislosti s pracovným pomerom. Ustanovenia tohto Dohovoru platia tiež pre dôchodky poskytované v Československej republike vojnovým a vojenským invalidom a obetiam vojny a fašistickej perzekúcie, ako i pre národné dôchodky a vojenské invalidné a občianske invalidné dôchodky poskytované v Bulharskej ľudovej republike.

Článok 2

Zásada rovnakého posudzovania

(1) Občania jedného štátu zamestnaní na území štátu druhého a ich rodiny sa budú posudzovať z hľadiska pracovnoprávných predpisov, ako i na všetkých ostatných úsekoch sociálnej politiky, čítajúc do toho sociálne poistenie, rovnako ako vlastní občania, pokiaľ sa týmto Dohovorom neustanovuje inak. Majú rovnaké práva a povinnosti ako vlastní občania.

(2) Zásada rovnakého posudzovania uvedená v odseku 1 neplatí pre nároky občanov druhého štátu, ktoré získali z poistenia na základe dôb zamestnania a dôb im narovne postavených strávených na území tretieho štátu, alebo na základe pracovného úrazu (nemoci z povolania), utrpeného na území tretieho štátu, pokiaľ dohodou kompetentných ústredných úradov alebo orgánov oboch Zmluvných strán sa neustanoví inak.

II. Sociálne poistenie

Článok 3

Vykonávanie poistenia

(1) Pri vykonávaní sociálneho poistenia sa použijú právne predpisy štátu, na území ktorého sa vykonáva zamestnanie, pokiaľ nejde o poskytovanie dôchodkov a ostatných dávok, pre ktoré platia ustanovenia článkov 4 a 5.

(2) Podľa právnych predpisov štátu, kde sa vykonáva zamestnanie, sa posudzuje najmä poistná povinnosť, začiatok a zánik poistenia, vyňatie z poistenia, získanie náhradných dôb, za ktoré sa neplatí poistné a ktoré sa kladú narovne dobám poistenia.

(3) Pre vykonávanie poistenia podľa predchádzajúcich odsekov sú kompetentnými orgánmi štátu, kde sa vykonáva zamestnanie.

Článok 4

Poskytovanie dávok dôchodkového poistenia

(1) Dôchodky i ostatné dávky dôchodkového poistenia poskytne podľa svojich vlastných právnych predpisov nositeľ poistenia štátu, na území ktorého poistenec, prípadne oprávnený rodinný príslušník býva v čase vzniku nároku. Pritom tento nositeľ poistenia prihliadne i k započítateľnej dobe zamestnania (poistenia) získanej v druhom štáte, rovnako ako k dobe získanej podľa právnych predpisov štátu bydliska. Ustanovenie prvej vety platí primerane i pre prípady uvedené v článku 1 odsek 6 druhá veta.

(2) Ak presídlí dôchodca do druhého štátu, zastaví sa výplata dôchodku prvým dňom mesiaca nasledujúceho po presídlení. To platí aj pre prípady uvedené v článku 1 odsek 6 druhá veta.

(3) Nositeľ poistenia štátu, do ktorého dôchodca presídlil, poskytne presídlenému dôchodcovi dôchodok (dávku) podľa svojich vlastných právnych predpisov; pritom použije obdobne ustanovenie odseku 1 druhej vety. Ak sa vráti presídlená osoba, obnoví jej nositeľ poistenia pôvodného štátu odo dňa jej návratu výplatu dôchodku. Ustanovenie predchádzajúcej vety platí aj pre prípady uvedené v článku 1 odseku 6 druhá veta.

(4) Ustanovenie odseku 3 prvej vety platí obdobne, ak presídlí poistenec alebo oprávnený rodinný príslušník po vzniku nároku na dávku skôr, než mu bude dôchodok (dávka) v štáte pôvodného bydliska priznaný.

(5) Pre rozhodovanie o nároku na dôchodok (dávku) podľa predchádzajúcich odsekov sú kompetentné orgány štátu bydliska.

(6) Ak presídlí dôchodca prípadne poistenec alebo oprávnený rodinný príslušník do tretieho štátu, poskytne mu dôchodok v rámci svojich vnútroštátnych právnych predpisov nositeľ poistenia štátu, ktorého je príslušníkom, pokiaľ nárok nemá byť posudzovaný inak podľa iného medzištátneho dohovoru; ustanovenie odseku 1 druhej vety platí pritom obdobne.

Článok 5

Poskytovanie dávok v prípade nemoci a materstva

(1) Peňažné dávky v prípade dočasnej pracovnej neschopnosti v dôsledku nemoci, úrazu, materstva ako i rodinné prídavky a pohrebné poskytne podľa vlastných právnych predpisov nositeľ poistenia štátu, na území ktorého býva poistenec alebo oprávnený rodinný príslušník. Pritom prihliadne k dobe zamestnania v druhom štáte.

(2) Ak presídlil poistenec alebo rodinný príslušník do druhého štátu, zastaví sa dňom presídlenia výplata dávok. Nositeľ poistenia druhého štátu poskytne v týchto prípadoch peňažné dávky podľa vlastných právnych predpisov s prihliadnutím k dobe, po ktorú poistenec dostával tieto dávky v prvom štáte.

(3) Vecné dávky v prípade nemoci, úrazu a materstva poskytne podľa vlastných právnych predpisov nositeľ poistenia štátu, na území ktorého sa zdržuje poistenec, prípadne oprávnený rodinný príslušník.

Článok 6

Osobitné ustanovenia pre niektoré skupiny osôb

(1) Na poistenie zamestnancov diplomatických a konzulárnych zastupiteľstiev a iných úradov a orgánov štátnej správy (úradov colných, pasových atď.) jedného štátu, ktoré majú svoje sídlo v druhom štáte, sa použijú právne predpisy vysielajúceho štátu, ak sú títo zamestnanci občanmi tohto štátu. To isté platí pre poistenie osôb zamestnaných u zamestnancov vymenovaných úradov alebo orgánov.

(2) Na poistenie zamestnancov

- a) podnikov verejnej dopravy pozemnej, riečnej a leteckej jedného štátu, ktorí sú vysielaní na prechodný alebo trvalý výkon zamestnania na územie druhého štátu,
- b) vysielaných iným podnikom (zamestnávateľom), než je uvedené pod písm. a), ktorý má sídlo v jednom štáte, na prechodný výkon zamestnania na územie druhého štátu,

sa použijú právne predpisy toho štátu, v ktorom má sídlo správa podniku (zamestnávateľ), ktorej títo zamestnanci podliehajú vo svojich osobných veciach s výnimkou poskytovania vecných dávok nemocenského poistenia, pre ktoré platí ustanovenie článku 5 odseku 3.

(3) V prípadoch uvedených v predchádzajúcich odsekoch sú tak pre vykonávanie poistenia, ako i pre poskytovanie dávok kompetentné orgány štátu vysielajúceho.

(4) Kompetentné ústredné úrady a orgány oboch Zmluvných strán môžu vzájomnou dohodou dojednať iné výnimky alebo tiež zmluviť, že výnimky uvedené v predchádzajúcich odsekoch nebudú zachovávané buď vôbec alebo v určitých prípadoch.

Článok 7

Vylúčenie vzájomných úhrad

Nositeľovi poistenia, ktorý poskytne dávky podľa tohto Dohovoru, nenáleží náhrada za poskytnuté dávky od nositeľa poistenia druhého štátu. To isté platí, ak poskytne niektorý nositeľ poistenia podľa svojich právnych predpisov preddávky na dávky.

III. Pomoc a starostlivosť nepoisteným osobám

Článok 8

(1) Občanom jedného štátu zdržujúcim sa na území druhého štátu, ktorí nemajú nároky z poistenia vlastného alebo ako rodinní príslušníci poistenca, zaručí štát miesta pobytu nevyhnutnú pomoc a starostlivosť, ak ju budú potrebovať, a to v takom rozsahu a za takých podmienok, ako svojim vlastným občanom.

(2) Pomoc a starostlivosť budú záležať buď v pomoci hmotnej, alebo v pomoci a starostlivosti liečebnej, v umiestení vo verejných ústavoch, v domovoch dôchodcov a pod. Podľa okolností a skutočnej potreby možno poskytovať viac druhov pomoci a starostlivosti súčasne.

(3) Poskytnutá pomoc a starostlivosť podľa predchádzajúcich odsekov nebude dôvodom, aby bola požadovaná náhrada výdavkov od druhého štátu. Tým nie je dotknutá možnosť požadovať náhradu od osoby, ktorej pomoc alebo starostlivosť bola poskytovaná, alebo od osôb povinných na alimentáciu.

(4) Starostlivosť a pomoc podľa ustanovení predchádzajúcich odsekov bude v prípade potreby poskytnutá tiež občanom druhého štátu, ktorí požívajú dôchodok podľa tohto Dohovoru.

IV. Spoločné ustanovenia

Článok 9

Vzájomná právna pomoc

(1) Nositelia poistenia, úrady, súdy a iné orgány zúčastnené na vykonávaní sociálnej politiky oboch Zmluvných strán poskytnú si navzájom právnu pomoc v tom istom rozsahu, ako by šlo o vykonávanie sociálnej politiky vo vlastnom štáte. Nositeľ poistenia jedného štátu poskytne nositeľovi poistenia druhého štátu najmä potrebné informácie o okolnostiach rozhodných pre priznanie dávky. Za tým účelom je povinný vykonať potrebné opatrenia na zistenie týchto okolností.

(2) Styk nositeľov poistenia, úradov, súdov i iných orgánov oboch štátov pri vykonávaní tohto Dohovoru je priamy.

(3) Doklady, potvrdenia aj iné spisy vydávané podľa tohto Dohovoru netreba overovať úradmi diplomatickými alebo konzulárnymi.

Článok 10

Používanie jazyka druhého štátu

Návrhy, žiadosti, žaloby a iné podania vo veciach sociálneho poistenia občanov jedného štátu podané u nositeľov poistenia, úradov, súdov a iných orgánov druhého štátu sa nebudú odmietavať z dôvodu, že sú napísané v úradnom jazyku prvého štátu.

Článok 11

Zachovanie lehôt

Návrhy, žiadosti, žaloby a iné podania, ktoré sa musia podať v určitej lehote nositeľom poistenia, úradom, súdom alebo iným orgánom jedného z oboch štátov, sa budú považovať za včas podané, ak boli podané v predpísanej lehote nositeľmi poistenia, úradu, súdu alebo inému orgánu druhého štátu. V týchto prípadoch treba podanie bez meškania zaslať buď kompetentnému ústrednému úradu alebo orgánu, alebo priamo kompetentnému nositeľovi poistenia, úradu, súdu alebo inému kompetentnému orgánu druhého štátu.

Článok 12

Zastupovanie občanov druhého štátu

Konzulom oboch Zmluvných strán prislúcha právo zastupovať (osobne alebo osobou na to splnomocnenou) občanov svojho štátu vo všetkých záležitostiach vyplývajúcich z tohto Dohovoru pred nositeľmi poistenia, úradmi, súdmi i ostatnými orgánmi druhého štátu.

Článok 13

Ústredné úrady a orgány vykonávajúce Dohovor

(1) Tento Dohovor budú vykonávať v oboch štátoch ústredné úrady a orgány kompetentné podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Tieto úrady a orgány budú v trvalom priamom styku a podľa potreby budú uskutočňované schôdzky ich predstaviteľov za účelom prejednávania jednotlivých otázok súvisiacich s vykonávaním Dohovoru a za účelom organizovania vzájomnej výmeny skúseností na poli sociálnej politiky.

(2) Obe Zmluvné strany si ihneď po nadobudnutí účinnosti tohto Dohovoru oznámia, ktoré ústredné úrady a orgány sú kompetentné na vykonávanie tohto Dohovoru, a budú si bez meškania oznamovať všetky zmeny, ktoré v budúcnosti v tom smere nastanú.

Článok 14

Spolupráca s odborovými organizáciami

Tento Dohovor sa bude vykonávať v úzkej spolupráci s odborovými organizáciami v oboch štátoch.

Článok 15

Vykonávacie predpisy

(1) V oboch štátoch môžu sa vydať samostatne právne predpisy na vykonanie tohto Dohovoru, ktorými sa upraví najmä spôsob výpočtu dôchodkov, dávok pri dočasnej pracovnej neschopnosti, spôsob určenia započítateľnej doby zamestnania a i. Takéto predpisy sa budú vždy oznamovať kompetentnému ústrednému úradu alebo orgánu druhej Zmluvnej strany.

(2) Ústredné úrady a orgány oboch Zmluvných strán budú si vzájomne bez meškania oznamovať zmeny, ktoré nastali vo vnútroštátnom zákonodarstve v odbore sociálnej politiky.

(3) Ak nastanú pri vykonávaní tohto Dohovoru nejasnosti v dôsledku nepredvídaných okolností alebo zmien právnych predpisov alebo ak dôjde pri jeho vykonávaní k rozdielnym názorom na jeho výklad, dohodnú sa ústredné úrady a orgány oboch Zmluvných strán o spôsobe použitia ustanovení tohto Dohovoru.

V. Prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 16

(1) Pri poskytovaní dôchodkov a ostatných dávok zo sociálneho poistenia sa prihliada k dobám zamestnania získaným pred účinnosťou tohto Dohovoru v jednom i druhom štáte.

(2) Ustanovenie článku 4 tohto Dohovoru platí odo dňa začiatku jeho účinnosti i pre prípady, v ktorých vznikol nárok na dávku pred týmto dňom.

Článok 17

(1) Dohovor sa bude ratifikovať v čase čo najkratšom. Po vykonaní ratifikácie sa bezodkladne vymenia v Sofii ratifikačné listiny. Dohovor nadobudne účinnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po výmene ratifikačných listín.

(2) Dňom začiatku účinnosti tohto Dohovoru sa zrušuje platnosť doterajšieho Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky a správy z 11. septembra 1948 a Dohovoru o sociálnom poistení z 1. apríla 1949 s výnimkou uvedenou v článku III. Záverečného protokolu k tomuto Dohovoru.

(3) Každá z oboch Zmluvných strán môže vypovedať tento Dohovor ku koncu kalendárneho roku aspoň 6 mesiacov vopred. Nároky získané podľa tohto Dohovoru nezanikajú jeho vypoveďou; ich ďalšie trvanie sa spravuje vnútroštátnymi právnymi predpismi. Tento Dohovor sa uzavrel v Prahe 25. januára 1957 a spísal vo dvoch vyhotoveniach, každé v jazyku českom a bulharskom. Obe znenia majú rovnakú platnosť. Na dôkaz toho podpísali splnomocnenci na to určení tento Dohovor a svojou pečaťou ho opatrili.

ZA ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKU:

Evžen Erban

ZA BULHARSKÚ LUDOVÚ REPUBLIKU:

Marin Dimitrov Geškov

Ivan Cvetkov Lalev

Záverečný protokol

Pri podpise Dohovoru o spolupráci na poli sociálnej politiky medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou sa dohodli obe Zmluvné strany na tomto:

I

K článku 1 ods. 2

Výmena skúseností a všestranné vzájomné poznávanie na poli sociálnej politiky sa budú uskutočňovať najmä:

- a) organizovaním výmeny odborných kníh, časopisov a iných publikácií medzi kompetentnými úradmi, ústavmi, organizáciami a inými inštitúciami oboch Zmluvných strán;
- b) uskutočňovaním výmeny legislatívneho, štatistického a iného materiálu;
- c) vhodným informovaním verejnosti o vývoji a výsledkoch sociálnej politiky druhej Zmluvnej strany;
- d) výmenou odborníkov v odbore sociálneho poistenia, dôchodkového zabezpečenia, sociálnej starostlivosti a i.

II

K článku 2 ods. 1

Pracovnoprávnymi predpismi sa rozumejú predpisy o pracovnej zmluve, o pracovnom čase a dovolenke, predpisy o mzdách a platoch, o ochrane života a zdravia vrátane ochrany mladistvých a žien.

III

K článku 5 ods. 3

Pokiaľ ide o podrobnosti a najmä rozsah poskytovaných vecných dávok v prípade nemoci, úrazu a materstva občanom jedného štátu zdržujúcim sa na území druhého štátu, zostáva až do dojednania Dohovoru medzi oboma štátmi o zdravotníckej spolupráci v platnosti úprava vyplývajúca z doterajšieho Dohovoru o sociálnom poistení z 1. apríla 1949, prípadne z Dohovoru o spolupráci na poli sociálnej politiky a správy z 11. septembra 1948, ako i z opatrení dohodnutých medzi oboma Zmluvnými stranami na podklade týchto Dohovorov.

IV

K článku 16 ods. 2

Do jedného mesiaca od ratifikácie Dohovoru odovzdajú si obe Zmluvné strany navzájom zoznamy dôchodkov, priznaných podľa vlastných predpisov alebo podľa doterajšieho Dohovoru o sociálnom poistení z 1. apríla 1949 a vyplácaných pred účinnosťou Dohovoru do druhého štátu vlastným občanom a občanom druhého štátu. Takto prevzaté dôchodky bude preberajúci štát vyplácať i naďalej v doterajšej výške, ak bol doterajší dôchodok vyšší, než by bol dôchodok určený podľa článku 4 Dohovoru.

V

Ustanovenia Dohovoru neplatia pre dôchodky poskytované za mimoriadne zásluhy. Tento Záverečný protokol tvorí nedielnu súčasť Dohovoru medzi Československou republikou a Bulharskou ľudovou republikou o spolupráci na poli sociálnej politiky a bol spísaný vo dvoch vyhotoveniach, každé v jazyku českom a bulharskom. Obe znenia majú rovnakú platnosť. V Prahe 25. januára 1957

ZA ČESKOSLOVENSKÚ REPUBLIKU:

Evžen Erban

ZA BULHARSKÚ LUDOVÚ REPUBLIKU:

Marin Dimitrov Geškov

I. Cvetkov Lalev

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie v Prílohe Zbierky zákonov na str. 23.

